

İlk tropik meyveler Akdeniz'e uyum sağladı

Antalya'da 5 bilim insanı tarafından yürütülen Türkiye'nin ilk tropik meyve projesinden sevindirici haber geldi. ABD'den 5 yıl önce getirilen yeni meyve türlerinden 6'sı bölgeye adaptasyon sağladı

2012 yılında 5 bilim insanının başlattığı proje kapsamında ilk ürünler alındı.

Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (BATEM), Akdeniz Üniversitesi (AÜ) Ziraat Fakültesi ve **Antalya** İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü işbirliğinde yürütülen 'Değişik Tropik Meyve Türlerinin **Antalya** Koşullarına Adaptasyonu Üzerinde Araştırmalar' projesinde 'guava, litchi, longan, mango, passiflora ve pitaya' türlerinde başarılı sonuçlar alındı. BATEM'den Dr. Beyza Biner, Dr. Banu Dal, Dr. Işıl Yıldıırım ile AÜ'den Prof. Dr. Hamide Gübbük ve İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden Dilek Taşgın'ın ortaklaşa yürüttüğü Türkiye'nin ilk tropik meyve adaptasyon çalışması, ilk meyvelerini verdi.

Florida'dan getirildi

Proje için guava, litchi, longan, mango, passiflora ve pitaya türlerinden toplam 11 çeşit ile ilk tropik meyve bahçesi kuruldu. 2012'de başlatılan çalışmada ABD'nin Florida Eyaleti'nden tropik meyve fidanları getirildi. BATEM'e ait seralarda bir yıl boyunca alıştırma süreci tamamlanan fidanların, Gazipaşa Macar ve Yakacık lokasyonu ile Alanya Türkler beldesine dikimi gerçekleştirildi. Araştırmalar sonunda, Gazipaşa'da açıkta muz yetiştiril-

en yerlerde projedeki tüm türlerin yetiştirilme şansının olabileceği görüldü. Böylece Akdeniz Bölgesi'ne yeni meyve türleri kazandırıldı.

Damak tadına uygun

Çalışmada, pitaya ve passiflora türleri verim, kalite, erken meyveye yatma ve pazarlama açısından ön plana çıktı. Guava türü ise adaptasyon bakımından başarılı olmakla beraber meyvenin raf ömrünün az olduğu tespit edildi ve damak tadına uygun bulunmadı. Mangonun damak tadına uygun olduğu ve dikimin ilk yıllarında soğuğa ve güneş yanıklıklarına daha hassas olduğu tespit edildi. Litchi ve longanda meyve elde edildi. Litchi, tat ve görünüşü ile pazarlama açısından daha tercih edilebilir bulundu. Mango, litchi ve longanda ağaçlarının gerçek verime daha uzun sürede gelebileceği, buna karşı pitaya, passiflora ve guavada bu sürenin daha kısa olduğu gözlemlendi. Alanya'da ise passiflora ve pitayanın ön plana çıktığı kaydedildi. Ancak longan, litchi ve mangoda aşırı soğuklar nedeniyle başarılı olunamadı.

Sonuç itibarıyla denenen türlerin bölgeye adaptasyon açısından uygunluğu sırasıyla passiflora, pitaya, guava, longan, litchi ve mango olarak belirlendi. ● **HASAN DEMİRBAŞ** DHA